

ARMOEDE EN DIACONIE

Nederland is een zeer welvarend land. Verreweg de meeste Nederlanders noemen zich bij sociologisch onderzoek 'gelukkig' tot 'zeer gelukkig'. Tegelijk is er een aanzienlijke groep burgers die maar moeilijk rond kan komen. Alleen al enkele honderdduizenden kinderen leven in armoede. Iedere drie jaar presenteren de kerken een armoede-rapportage.

Vrijdag 8 november gebeurde dat in de Pauluskerk te Rotterdam. De scribe van de PKN en ik mochten, namens de twee grote kerken van ons land, het rapport aanbieden aan de staatssecretaris van sociale zaken. Het verslag is om meerdere redenen belangrijk. Het geeft ons allereerst meer zicht op de inzet van de kerken rond armoede. Duizenden kerkmensen zetten geld en tijd in voor hun arme medeburgers. Tegelijk geven de kerken een signaal aan de politiek en de samenleving.

diaconie als kerntaak

De betrokkenheid van kerkelijke organisaties bij hulpverlening

aan mensen in nood blijkt onverminderd hoog te zijn. Door de inzet van kerkelijk geld en menskracht wordt uitsluiting tegengegaan en worden de meest kwetsbaren geholpen te participeren binnen onze samenleving. Een en ander komt voort uit het hart van ons christelijk geloof. Als beeld van God is iedere mens van waarde. Christus spoort ons aan tot concrete barmhartigheid. De overbekende parabel over de barmhartige Samaritaan kan ons daarbij inspireren. Wij worden uitgedaagd om steeds meer een naaste te worden voor mensen in de marge. Het aanbidden van God en de dienst aan de naaste horen bij elkaar als hol en bol. Christus wordt niet alleen ontmoet in Woord en sacrament maar ook in de minste van de zijnen.

kritische bondgenoot

De kerken blijven overigens de overheid oproepen om een schild voor de zwakken te zijn. Onze samenleving moet zó worden geordend dat ook de armen en kwetsbaren tot hun recht komen. Samen met de overheid zijn het maatschappelijke middenveld en onze burgers geroepen om gezamenlijk actie te ondernemen. De diaconale hulp van de kerken vormt een signaal dat het niet goed gaat, dat overheidsvoorzieningen mensen onvoldoende bereiken. De overheid dient een sociaal vangnet te waarborgen. De kerken willen bondgenoten van onze overheid zijn. Zij bieden hulp aan mensen

in nood. Zij willen samenwerken met gemeenten en instanties. Nog meer samenwerking tussen kerken en de verschillende overheden kan vruchtbaar zijn. Tegelijk willen de Kerken de overheid kritisch volgen en aanspreken. Wij waarderen de inzet van de overheid maar signaleren dat dat beleid helaas nog onvoldoende vruchten afwerpt. Het oecumenische armoederapport 2019 is dan ook een oproep aan de overheid om het beleid voor een aantal deelterreinen, zoals de schuldenproblematiek en de hoogte van de uitkeringen, te intensiveren.

waardigheid

Nog een ander belangrijk punt wil ik noemen. De bureaucratie en de vele ingewikkelde formulieren zien diaconale vrijwilligers als belangrijke blokkades bij het effectief bestrijden van armoede. Uit het armoedeonderzoek klinkt een oproep aan onze overheden om te werken aan een meer menswaardige samenleving. Uiteindelijk gaat het om het recht doen aan de waardigheid van iedere mens. Recent noemde de Vlaamse psychiater Dirk de Wachter het gelukkig maken van een ander mens, de zin van ons bestaan. Dat wij individueel en collectief mogen bijdragen aan het geluk van andere mensen, heel bijzonder van de armen en de kwetsbaren in ons land. Het zal ons tot zegen zijn.

Mgr. dr. Gerard de Korte

Agenda

december 2019

(ma-vrij 8.30 uur Eucharistie in de kathedraal tenzij anders vermeld)

- 1 10.00: Eucharistie in de kathedraal
- 2 11.00: permanente raad, Utrecht
19.30: diakenberaad
- 3 10.00: benoemingencommissie
14.00: roepingenraad
- 4 10.30: LIAN arbeidspastoraat
14.00: klooster OFM
- 5 10.00: staf
14.00: parochie De Goede Herder, Tilburg
- 8 10.00: 90 jaar basiliek St. Jan
- 9 19.30: Lekenraad
- 10 11.00: bisschoppenvergadering, Vleuten
19.30: visitatie Oss
- 11 10.30: LKDB
12.00: werklunch, provinciehuis
17.00: Indiase priesters, Oerle
- 12 10.00: staf
15.30: REA
- 13 15.30: CDA-voorzitter
- 14 9.00: aanstelling permanente diakens
- 15 10.00: Eucharistie, Waspik
15.30: kersttoespraak en kerstconcert, kathedraal
- 16 12.00: lezing Rotary, Oss
19.00: liberale studieclub
- 17 10.00: DPO
- 18 14.30: adventsviering bisdom-personeel
- 19 10.00: staf
14.00: boekpresentatie, Sint-Janscentrum
16.30: Kathedraal Kapittel
- 20 15.00: adventsviering bestuur en medewerkers Katholiek Nieuwsblad
- 22 10.00: Eucharistie, kathedraal
17.00: Chanoekafeest, Eindhoven

25 Eerste Kerstdag

00.00: Nachtmis, kathedraal

10.00: Eucharistie, kathedraal

26 Tweede Kerstdag

11.00: Eucharistie, kathedraal

27 8.30: Eucharistie bgv patroonfeest bisdom en kathedraal

29 Eucharistie

30 10.00: tentoonstelling Museum Slager in Den Bosch

JBDB on Tour

JBDB on Tour is een initiatief van Jong Bisdom Den Bosch! Een viertal verdiepingsavonden voor jongeren (16-30 jaar), waarbij jongeren al reizend, langs de grote steden in ons bisdom, met elkaar op zoek gaan naar inspiratie en hun passie. Op zoek naar datgene waar het hart van jongeren sneller van gaat kloppen. ‘Samen op Hartstocht’ is het thema van dit JBDB-jaar. Op ‘hartstocht’ komen jongeren niet alleen zichzelf tegen. God, de wereld en hun naasten zullen ook een plaatsje (willen) veroveren op deze reis. Tijdens de tweede verdiepingsavond in Tilburg zal duurzaamheid centraal staan. Wat kunnen jongeren daarvoor doen in de wereld? We horen vanuit de maatschappij, vanuit de media en om ons heen daar verschillende geluiden over variërend van ‘Zo groot is het probleem niet’ tot ‘als we nu niets doen dan is er straks geen wereld meer!’

“In het begin maakte God de hemel en de aarde...”, staat er te lezen in het Bijbelse boek Genesis. Hoe nu verder? Hoe kunnen jongeren christelijk omgaan met deze wereld? Als zij een hart hebben voor de wereld, hoe hard zijn ze dan nodig? Kunnen jongeren een verschil maken? Deze avond gaan jongeren in gesprek

met Mgr. De Korte, die aan de hand van de pauselijke encycliek ‘Laudato Si’ hen mee neemt op een hartstocht door en voor de wereld. Het avondthema: hart voor moeder aarde!

Programma

19.30 uur	Inloop
20.00 uur	Start spreker
20.45 uur	Pauze
21.00 uur	Nagesprek
21.30 uur	Borrel

Aanmelding voor deze avond is niet verplicht, maar wel gewenst.

Aanmelding kan door een e-mail met je gegevens te sturen naar: aanmelding@bisdomdenbosch.nl.

Hart voor moeder aarde

“In het begin maakte God de hemel en de aarde...” staat er te lezen in het Bijbelse boek Genesis. Hoe nu verder? Hoe kunnen jongeren christelijk omgaan met deze wereld? Als zij een hart hebben voor de wereld, hoe hard zijn ze dan nodig? Kunnen jongeren een verschil maken?

Deze avond gaan we in gesprek met Mgr. de Korte, die ons mee neemt op een hartstocht door en voor de wereld.

Laudato Si'

Anmelding voor deze avond is niet verplicht, maar wel gewenst. Aanmelding kan door een e-mail met je gegevens te sturen naar: aanmelding@bisdomdenbosch.nl

Mocht je op het laatste moment besluiten te komen, van harte welkom!

Vrijdag
13 december 2019
19.30 - 21.30 uur
(Aansluitend een borrel)

Fraters van Tilburg
Schipholaan 30, Tilburg

Mochten jongeren op het laatste moment besluiten te komen; ook dan: van harte welkom.

Praktische informatie

Datum: 13 december 2019

Tijd: 19.30 - 22.00 uur

Locatie: Schipholleen 30, Tilburg

Voor meer informatie kan je kijken op Facebook Jong Bisdom Den Bosch of neem contact op met Ingrid van Zeeland (medewerkster Jong Bisdom Den Bosch) via: ivzeeland@bisdomdenbosch.nl of 073 523 20 61

Overige verdiepingsavonden: Donderdag 13 februari 2020 te Nijmegen / Vrijdag 15 mei 2020 te Eindhoven.

N.B.: Met je aanmelding geef je Jong Bisdom Den Bosch toestemming om foto's te maken waar je zichtbaar op staat (en mogelijk te gebruiken voor promotie van toekomstige activiteiten). Als je hier bezwaar tegen hebt, vermeld dat in je e-mail.

Advent

Het woord 'advent' is afgeleid van het Latijn: adventus (=komst, er aan komen) en advenire (= naartoe komen). Letterlijk betekent Advent: God komt naar ons toe.

De Advent heeft in de liturgie een dubbel karakter:

1. Het is de voorbereidingstijd op het Kerstfeest, de geboorte van Jezus Christus in onze mensengeschiedenis ruim 2000 jaar geleden.
2. Eveneens is de Advent de periode van verwachting van Jezus' wederkomst op het einde der tijden, wanneer God alles in allen zal zijn.

Advent begint op zondag vier weken voor Kerstmis, dus de zondag tussen 26 november en 4 december; dit jaar begint de Advent derhalve 1 december. De zondagen van deze tijd heten 1e, 2e, 3e, 4e zondag van de Advent.

Zo leven wij in de Advent naar het kerstfeest toe, opdat Jezus, Emmanuel God-met-ons, ook in ons eigen leven geboren mag

worden. In deze periode worden wij uitgenodigd een grondhouding van verwachting en openheid aan te nemen. Wij maken ons hart klaar om Hem te ontvangen en opnieuw binnen te laten. De liturgie van de 4 adventszondagen wil die grondhouding ondersteunen en stapsgewijze gestalte geven.

In de kerk komt een adventskrans te hangen. Daar staan vier kaarsen op. Iedere zondag van de Advent wordt er een extra kaars ontstoken. We zien uit naar de komst van Jezus, 'het Licht der wereld'. Hoe meer kaarsen van de adventskrans branden, hoe meer licht er is, dat wil zeggen hoe dichterbij Jezus, het Licht, nabij is. De adventskrans is gemaakt van dennengroen; groen uit de natuur dat de winter trotseert. Het paarse lint dat doorheen het groen is geslingerd, spoort ons aan tot bezinning en inkeer. De priester draagt in deze adventstijd een paars kazuifel. Paars is de kleur van bezinning, boete en bekering. In de advent wordt het 'Eer aan God' (Gloria) niet geboden of gezongen. Dit vreugdelied zongen de engelen in Betlehem bij de geboorte van Jezus. We zingen het in de Advent niet, omdat de Advent een tijd van inkeer is: zo klinkt het met Kerstmis weer als een nieuw lied. Dat nieuwe lied mogen we met Kerstmis met de engelen mee-

zingen, vol blijdschap om de geboorte van Jezus. De eerste lezingen in de Advent zijn voor het merendeel genomen uit de profeet Jesaja, die Israël op weg zette om de Verlosser te ontvangen. Jesaja schetst verschillende beelden over Diegene die gaat komen. In de Evangelies komen we vaak de laatste grote profeet van het Oude Testament tegen, Johannes de Doper, de voorloper van Jezus. De Advent is liturgisch gezien een 'Mariamaand'. Met Maria zien wij vol verwachting uit naar Jezus die naar ons toekomt.

Benoemingen/ontslagen

De zeereerwaarde pater **J.B.J. Wanink scj** te Oss per 1 oktober 2019 eervol ontslag van de opdracht en zending als pastor van Kloosterverzorgingshuis Sint Jozefoord te Nuland.

De zeereerwaarde heer **H.W.M. Reijnen** te Nuland per 1 oktober 2019 de pastorale opdracht en zending als pastor van Kloosterverzorgingshuis Sint Jozefoord te Nuland.

Mevrouw **D. IJzerman** te Tilburg per 1 november 2019 de pastorale opdracht en zending als pastoraal werkster ten behoeve van de R.K. geestelijke verzorging binnen de Penitentiare Inrichting Vught.

De zeereerwaarde heer **J.W.H.M. de Waal** te Ewijk per 23 april 2020 wegens emeritaat eervol ontslag als pastor van de parochie Heilige Johannes XXIII te Beuningen.

jubilea

40 jaar priester

22 december

Mgr. drs. **A.L.M. Hurkmans** em.
bisschop bisdom (Borgo Santo Spirito 21-41, I-00193 Rome)

12½ jaar priester

2 december

A.R.G. Holvoet, (Langestraat 157, B-4434 Middelkerke)

E.J.G. Kamphuis (46, Rue de l'hôpital, L-4317 Esch-sur-Alzette)

23 december

Mr. drs. Lic. **M.J.A.M. Peeters fscb** pastoor studentenparochie Tilburg (Prof. Cobbenhagenlaan 19 5037 DB Tilburg)

Jongerenbedevaart naar Rome

De bisschoppenconferentie organiseert in samenwerking met het Huis voor de Pelgrim een Jongerenbedevaart naar Rome van 26 april tot en met 2 mei 2020. De hulpbisschoppen Mgr. Woorts en Mgr. Mutsaerts gaan mee op tocht.

In Rome word je begeleid door een aantal Nederlandse priesters en diakens die de stad goed kennen. Vanuit ons bisdom zal pastoor Michiel Peters mee gaan als begeleider tijdens de reis.

Deze reis is voor jongeren uit heel Nederland tussen van 18 t/m 28 jaar. Maximaal honderd jongeren mogen mee op reis. Zorg dus dat je niet te lang wacht met aanmelden, zodat je

ook gebruik kan maken van een gereduceerd tarief van € 439,- dat wordt aangeboden tot 31 december 2019.

Zondag 26 april 2020 vertrekken we per vliegtuig.

Deze bedevaart is een reis naar Rome, naar de graven van de apostelen Petrus en Paulus. Tijdens de bedevaart wordt elke dag de Eucharistie gevierd op een bijzondere plaats, waaronder in de St. Pieter en in de oudste Mariakerk van het Westen: de Santa Maria Maggiore. Uiteraard is er ook de audiëntie met de paus op het St. Pietersplein. De deelnemers logeren in de jeugdherberg van de paters Teatijnen in het centrum van Rome, naast de grote basiliek van Sint Andreas. Verreweg het meeste in Rome zal te voet of met het openbaar vervoer worden gedaan. Een goede conditie en goed kunnen lopen is daarom een vereiste, mede vanwege het 'stevige' programma en de vele indrukken die opgedaan worden. Op zaterdag 2 mei 2020 reizen de deelnemers per vliegtuig terug naar Nederland.

Voor meer informatie kijk op de website van het bisdom.

Aktie Kerkbalans

90 jaar basiliek Sint-Jan

Op zondag 8 december a.s. zal in de kathedrale basiliek Sint-Jan te 's-Hertogenbosch de viering van 90 jaar basiliek plaatsvinden. Een feestelijke viering waarbij stilgestaan wordt bij de verheffing van de Sint-Jan tot basiliek in het jaar 1929. Ter gelegenheid hiervan zijn twee compositie-opdrachten gegeven, n.l. aan Frans Bullens voor een hymne en aan Hans Leenders voor een Motet. Beide composities gaan deze ochtend in première. De hymne 'Overstroom ons met uw vrede' van Frans Bullens is uitgegeven door de KISG en beschikbaar gesteld voor elke parochie binnen ons bisdom. Het motet 'Deus in loco' van Hans Leenders is uitgegeven bij muziekkuitgeverij Ascolta te Houten.

Colofon

NieuwsBrief is een uitgave van **bisdom van 's-Hertogenbosch**. *De BisdomNieuwsbrief wordt gratis verspreid bij het pastoraal kader en bij belangstellenden.*

Een bijdrage ter dekking van de kosten wordt op prijs gesteld (publiciteitsfonds NL63 INGB 0001 3284.65)

Aan- / afmeldingen en wijzigingen voor de nieuwsbrief kunnen doorgeven worden via mail: nieuwsbrief@bisdomdenbosch.nl

Bezoekadres:

Parade 11
5211 KL 's-Hertogenbosch

Postadres:

Postbus 1070
5200 BC 's-Hertogenbosch

T 073 523 20 20

E info@bisdomdenbosch.nl

W www.bisdomdenbosch.nl

Verschijnt elf maal per jaar